

# Ekitabo kya Danyeri - Omuwendo Kinaana mu Biri

*Kusokolora Ekipande ky'Obunnabbi: Okutegeera Ebyafaayo bya Danyeri 11 n'Amakulu g'Eky'a Buli lunaku mu Kklesiya y'Abadiventi*】

Jeff Pippenger  
2024-02-15

Piştî ku em di çarçoveya çar qirêjyên Ezekiël beşa heştan de—ku çar nifşên Adventîzmê temsîl dikin—dîroka ji 1863-an heta dema dawiyê di sala 1989-an de bibînin, em ê balê xwe bidin zêdebûna zanînê ya ku di 1989-an de hate vekirin. Ew zêdebûna zanînê derbarê şeş ayetên dawî yên Daniel beşa yanzdehan de bû. Di 1989-an de, koma me ya biçûk a xwendina Şemiyê xetên reformê yên pêxemberiya Mizgîniyê keşf kir, yên ku Future for America gelek caran behs jê dike, û yên ku rêza bûyeran di her xeta reformê de saz dikin, ku bi vî awayî xwendekarekî pêxemberiyê dihêle ku sepandina metodolojiya barana paşîn a “xet li ser xet” bikar bîne.

Ndizi nga si heta malembe ma nga ri mangani (1992), a ndzi se ndzi tsale phepha leri a ri hlamusela tindzimana ta tsevu to hetelela ta Daniyele 11. Phepha rero a ri tsaleriwe ku enerisa ka mina n'wini, hikuva a ndzi nga ri na vuswikoti kumbe xikongomelo xo hangalasa dyondzo yoleyo erivaleni. Hi 1994, phepha rero a ri fike eka vutirheli bya va-Adventist lebyi ti tiyisekisaka hi byabyo, kutani hi 1995, nxaxamelo wa swihloko swa khume na xin'we leswi a swi khumba tindzimana ta tsevu to hetelela ta Daniyele 11, wu kandziyisiwile eka magazini wa nhweti ni nhweti lowu a wu humesiwa hi vutirheli byebyo. Ku na swikombo swi nga ri swingani ntsena leswi kongomisiweke eka Daniyele 11 eka matsalwa ya Moya wa Vuprofeta, naswona xa nkoka swinene exikarhi ka swona hinkwaswo xi hundzuke nhloko-mhaka ya nkoka leyi tiyisisaka ntiyiso wa ku tirhisiwa loku ndzi ku humeseke malunghana ni tindzimana teto.

“Em ji bo winda kirina demê tune ye. Demên aloz li pêşiya me ne. Cîhan bi ruhê şer hatiye hejandin. Di demeke nêz de, dîmenên tengasiyê yên ku di pêxemberiyan de hatine gotin dê pêk bînin. Pêxemberiya di beşa yanzdehem a Daniel de hema gihîştîye temamkirina xwe ya tam. Gelek ji dîrokê ku di pêkanîna vê pêxemberiyê de qewimîye dê dîsa were dubarekirin. Di aya sîhan de hêzekê tê gotin ku ‘ê xemgîn bibe, [Daniel 11:30–36 quoted.]”

“Ndziyimo leswi fanaka ni leswi hlamuseriweke emaritweni lawa swi ta humelela.”  
Manuscript Releases, nomboro 13, 394.

تسا «رخ.آنامز» ١٧٩٨ مکن کیایم نایب ینشورپ تی او ره اوخ.

“Лекин ахирзаман вақтида, — дейди пайғамбар, — «Кўплар у ёқдан-бу ёққа бориб-келурлар, ва билим кўпайур». Дониёр 12:4.... 1798 йилдан буён Дониёр китоби очилган, башоратлар ҳақидаги билим ортган, ва кўплар яқинлашиб келаётган ҳукмнинг жиддий хабарини эълон қилганлар.” Буюк кураш, 356.

Danyeri ikumi na imwe, umurongo wa mirongo ine, utangura n'aya majambo ngo: “Kandi mu gihe c'iherezo.”

Na mu gihe cy'imperuka umwami w'ikusi azamugabaho; kandi umwami wo mu majyaruguru azamutera nk'inkubi y'umuyaga, ari kumwe n'amagare y'intambara, n'abagendera ku mafarasi, n'amato menshi; kandi azinjira mu bihugu, kandi azabirengerera akabicamo. Daniyeli 11:40.

Kiri dhahiri, hata bila uthibitisho wa moja kwa moja wa Roho ya unabii, kwamba aya ya arobaini inaashiria mwanzo wa mfululizo wa matukio yaliyoanza mwaka 1798. Matukio hayo huongoza hadi kufungwa kwa muda wa rehema kwa wanadamu, kwa maana aya ya kwanza ya sura ya kumi na mbili ya Danieli yasema, “Na wakati huo Mikaeli atasimama,” naye Sister White yuko wazi kwamba Mikaeli anaposimama, muda wa rehema kwa wanadamu hufungwa.

“تەكەلەگ یناڕوك یوان ئێپەلەك یەهیرۆگ یكۆرس وەئ، تێتسەدڵەهە لی ئاكیم ادەتاك وەل،  
ینووب یتاكەل، شێپو مەل زیگرەهە مەك تێبەد كەهیناگنەت یتاك ادەتاك وەل و؛ هواتسەو  
نا یەكەیرەه، نێركەد زابرد تەكەلەگ ادەتاك وەل و؛ هوبەن وەئ كەو، تاك نامەه اتەه مەكەهە مەتەن  
12:1. لای ناد. تێبارسوون ادنا یكۆترەپەلەك.”

“장막째 천사의 기별이 마쳐질 때에는, 더 이상 자비가 땅의 죄 있는 거민들을 위하여 간구하지 않는다. 하나님의 백성은 그들의 일을 이루었다. 그들은 ‘늦은 비’, 곧 ‘주 앞으로부터 이르는 유쾌하게 됨’을 받았고, 그들 앞에 놓인 시련의 때를 위하여 준비되었다. 천사들은 하늘에서 이리저리 분주히 오가고 있다. 땅에서 돌아오는 한 천사가 자기의 일이 끝났다고 선포한다. 최후의 시험이 세상에 이르렀고, 하나님의 계명에 충성됨이 입증된 모든 자들은 ‘살아 계신 하나님의 인’을 받았다. 그때 예수께서는 위의 성소에서 당신의 중보를 그치신다. 그분은 손을 드시고 큰 음성으로 ‘되었다’고 말씀하신다. 그리고 그분께서 엄숙한 선포를 하실 때에 천사의 온 무리가 그들의 면류관을 벗어 놓는다. ‘불의한 자는 그대로 불의하고 더러운 자는 그대로 더럽고 의로운 자는 그대로 의롭고 거룩한 자는 그대로 거룩할지이다.’ 요한계시록 22:11. 모든 경우가 생명이나 사망으로 판결되었다.” 각 시대의 대쟁투, 613.

Danyeli kapu ya kumi na moja, fungu ya makumi ana, yatandika mu 1798, ndipo mu fungu ya makumi ana na tanu, apo mfalme wa kaskazini (upapa) afika ku mwisho wake pasipo na mutu wa kumusaidia, kipindi cha rehema kwa wanadamu chafungwa, maana fungu inayofuata yasema, “Na wakati huo,” kwa hivi kutambulisha “wakati” unaowakilishwa katika fungu iliyotangulia, ambayo ni fungu ya makumi ana na tanu ya Danyeli kapu ya kumi na moja. Mfalme wa kaskazini (upapa) afika ku mwisho wake wakati wa kufungwa kwa kipindi cha rehema kwa wanadamu.

Noolat ngiiki, history ya verses six za mwisho za Daniel kumi na moja, inaonyesha mfuatano wa matukio unaoanza mwaka 1798 na kuishia kufungwa kwa kipindi cha rehema kwa wanadamu. Wakati Sister White alipokuwa hai, mwaka 1798 kwa wazi ulikuwa tayari katika historia yake iliyopita. Aliposema kwamba “unabii wa sura ya kumi na moja ya Danieli umekaribia sana kufikia utimilifu wake kamili,” angeweza tu kuwa anarejelea historia inayotokea baada ya 1798, na kabla Mikaeli hajasimama. Kisha anaeleza kwa uwazi kwamba “sehemu kubwa ya historia iliyotukia katika kutimizwa kwa unabii huu itarudiwa,” hivyo akimwelekeza mwanafunzi wa unabii kwamba

historia ya mwisho ya Danieli kumi na moja, ambayo “imekaribia sana kufikia utimilifu wake kamili,” imekuwa mfano katika sehemu nyingine za historia zilizoelezwa katika sura ya kumi na moja ya Danieli.

Kun mwiakazia ule ufunguo wa unabii ulio wa muhimu zaidi, ndipo akinukuu aya ya thelathini hadi ya thelathini na sita, naye asema, “Matukio yanayofanana na yale yaliyoelezwa katika maneno haya yatatukia.” Uvuvio ulitoa ufunguo kwa wale wanafunzi wa unabii waliotaka kuelewa utimilifu wa mwisho wa Danieli kumi na moja. Ufunguo wenyewe ulikuwa kwamba historia ya aya sita za mwisho za Danieli kumi na moja ilikuwa sambamba na historia iliyowakilishwa katika aya ya thelathini hadi ya thelathini na sita. Kuna nuru tele inayotokana na ufunuo huu, lakini jambo linalopasa kuzingatiwa hapa ni kwamba katika aya ya thelathini na moja ya Danieli kumi na moja, “dhabihu ya daima,” huondolewa.

Ji bo ku meriv bibîne dîroka ku rêza bûyeran wêne dike—yên ku ber bi dawîbûna dema ceribandina mirovî ve dibin—xwendekarek pêxemberiyê divê têgihiştina rast ya “ya rojane” hebe. Heke aya sî û yekan xizmeta Mesîh a di perestgeha wî de tê rakirin nîşan dide, an jî rakirina paganîzmê nîşan dide, wê demê bi temamî pêwîst e ku hûn vê yekê fam bikin, heke hûn dixwazin bi awayekî rast wê dîroka hevparalêlê ku Xwişka White behs jê kir, dema ku nivîsî, “Dîmenên wekî yên ku di van gotinan de hatine şirove kirin, wê pêk bîn,” rast fam bikin.

Kumusono, Uadiventisti wa Laodikia haukutambua utimizo wa aya ya arobaini ya Danieli kumi na moja kuwa unaotambulisha kuanguka kwa Umoja wa Kisovieti mwaka 1989, lakini aya hiyo yatambulisha matukio hayo hayo. Kwa wale waliotamani kuelewa kwa usahihi ongezeko la maarifa ya kinabii lililokuja pamoja na utimizo wa aya ya arobaini mwaka 1989, uelewa sahihi wa “sadaka ya daima” basi ukawa ukweli wa wakati huu. Katika sehemu ya mwanzo ya karne ya ishirini, uelewa sahihi ulikuwa wa muhimu, kwa maana ulikuwa sehemu ya lazima ya kweli za msingi ambazo Bwana alimtumia William Miller kuziimarisha.

Naye mu myaka cumi n’itanu ya mbere y’ikinyejana ca makumyabiri, iciyumviro c’Abaporotesitanti c’icisatani kivuga ko “ikimenyetso ca buri musî” giserukira igikorwa ca Kristo co mu buturo bweranda cari iciyumviro c’abari bake, kandi ntivyari bikwiye kwemera ko impaka zerekeye ukuri yuko “ikimenyetso ca buri musî” ari ikigereranyo c’ubupagani zitangura namba. Ico ni co gituma muzokwumva abahindura amateka b’i Lawodikiya bavuga yuko ingingo y’“ikimenyetso ca buri musî” “idategerezwa kugirwa ikibazo c’igeragezwa,” canke “yuko ingingo y’“ikimenyetso ca buri musî” idategerezwa guhungabanywa.” Ico abo bahindura amateka bahora basiga inyuma igihe bariko bararongora abatize muri iri ganiriro ryihariye, ni ico guhumekerwa kwama kwashize kuri iyo ngingo nk’akaranga kayigabanya. Igice gikurikira kirerekejwe kuri Umukuru Haskell.

Mzee Haskell alikuwa akiongoza utetezi wa uelewa sahihi wa “the daily,” dhidi ya mashambulizi ya Prescott na Daniells katika muongo wa kwanza na wa pili wa karne ya ishirini. Zingatia kwa makini, kwa maana Dada White kamwe hatambui kwamba uelewa wa Haskell kuhusu “the daily,” ulikuwa si sahihi; yeye humwagiza tu asiruhusu msukosuko huo uendelee, kwa kuwa Bwana hakutaka kutoa jukwaa linaloendelea kwa maadui wa kweli (Prescott na Daniells), waendeleo

kusukuma mafundisho yao ya uongo. Katika kifungu hicho Haskell anakemewa kwa sababu ya “the chart”, na chati inayorejelewa ni chati ya 1843. Haskell alikuwa ameizalisha tena chati ya 1843 kuwa ushuhuda katika pambano hilo. Lakini hakuizalisha tu tena; alitia pia chini ya chati hiyo kifungu kutoka kwa Dada White, ambapo anasema “the 1843 chart was directed by the hand of the Lord and should not be altered.” Unaposoma kifungu hicho, hesabu ni mara ngapi anasema, “at this time.”

“Ndzi lerisiwe ku mi byela ndzi ku, Ku nga vi na swivutiso leswi pfuxiwaka enkarhini lowu eka Review leswi nga ta endleka leswaku mianakanyo yi nga tiyeke.... A hi na nkarhi sweswi wo nghena eka mpfilumpfilu lowu nga lavekiki, kambe hi fanele hi anakanyisisa hi ku hiseka hi xilaveko xo lava Hosi leswaku ku va ni ku hundzuka ka ntiyiso ka mbilu ni vutomi. Ku fanele ku endliwa matshalatshala lama tiyeke leswaku ku kumiwa ku kwetsimisiwa ka moya ni miehleketo.”

“Nina maonyo niliyopewa kuhusu ulazima wa sisi kudumisha umoja. Hili ni jambo la umuhimu kwetu wakati huu. Kama watu binafsi tunapaswa kutenda kwa tahadhari iliyo kuu kabisa.

“남작가이인 프레스콧에게 내가 편지를 써서, 그가 우리의 지난 경험의 결함들을 지적하는 듯이 보일 만한 주제들을 Review에 끌어들이지 않도록 지극히 조심해야 한다고 말하였다. 나는 그에게, 그가 어떤 실수가 있었다고 믿는 이 문제는 중대한 문제가 아니며, 지금 그것이 두드러지게 다루어진다면 우리의 원수들이 그것을 이용하여 작은 일을 크게 부풀릴 것이라고 말하였다.

“Kwa wewe pia nasema kwamba somo hili [UTAMBULISHO WA “SIKU KWA SIKU” WA DANIELI 8.] halipaswi kuchochewa wakati huu. La, ndugu yangu, nahisi kwamba katika kipindi hiki cha hatari katika uzoefu wetu, chati ile ambayo umeifanya ichapishwe tena haipaswi kusambazwa. Umefanya kosa katika jambo hili. Shetani anafanya kazi kwa azimio ili kuleta masuala yatakayozua machafuko. Wapo wale ambao wangepurahishwa kuona wahudumu wetu wakiwa kwenye mgogoro kuhusu swali hili, nao wangelifanya jambo hilo kuwa kubwa sana.”

“Ngungevinjiswa leswaku, malunghana ni leswi nga ha vuriwaka hi tlhelo rin’wana ni rin’wana ra xivutiso lexi, ku miyela enkarhini lowu i vukhongeri bya marito. Sathana u rindzerile nkarhi wo tumbuluxa ku avana exikarhi ka vatirheli va hina lava rhangelaka. A ku ri xihoxo ku kandziyisa chati yoleyo ku kondza mi kota ku hlangana hinkwenu mi fika eku twaneni mayelana ni mhaka leyi. A mi endlaka hi vutlhari ku tisa emahlweni nhlokomhaka leyi yi faneleke ku tumbuluxa mbulavurisano ni ku humelerisa mavonelo yo hambana-hambana, hikuva nchumu wun’wana ni wun’wana wu ta kandziyisiwa swinene wu endliwa ku vula nchumu lowu wu nga ta vula ntsena ku onhaka ka mhaka. Hinkwerhu hi ni swo tala leswi hi faneleke ku swi endla eku langutaneni ni marito ya mavunwa ya lava va kombiseke vumbhoni bya ku tiyimisela ka vona ku va timbhoni ta mavunwa.” Manuscript Releases, volume 9, 106, 107.

Nakala i ya ntwala, twamwene nde Ellen White walandile ukuti abo abapele ukulila kwa ora ya bupingushi bali no kumona kwaololoka pa “ca lyonse,” kandi ukuti ukumona kwa Prescott na

Daniells ukwa kuti “ca lyonse” cilelangilila ubupyani bwa Kristu mu cifulo Cakwe ca mushilo kwafumine kuli Satana. Alikambile Haskell pa kuleka impaka ukutwalilila, lelo te pa cifulo cakwe pa cine ca ico “ca lyonse” cileiminina. Muli iyo nshita, abengi bali bacili bacetekela ukumvwisisa kwa bapayona pa “ca lyonse,” kandi icakulembeka nganshi, ivesi muli Daniele ikumi limo na cimo, ilyo lyali no kusokololwa pa “nshita ya mpela” mu 1989, lyali licili imyaka iingi mu ntanshi. Muli iyo nshita (1989), ubukulu bwa kumona kwaololoka pa “ca lyonse” bwali no kuba ubwafwilisho. Abapilibula ifya kale lyonse balafumyapo ifyakusungula vya Ellen White ifyo fyali fyapekanyilwe kuli iyo nshita yene ku nongo sha mabufi shabo. Balangilileni ifyakusungula fya nshita mu cipande icilekonkapo.

“Ndi na mazwi ya kutaura kuna Brethren Butler, Loughborough, Haskell, Smith, Gilbert, Daniells, Prescott, navose vakashanda nesimba mukusundidzira maonero avo maererano nezvinoreva ‘the daily’ yaDanieri 8. Izvi hazvifaniri kuitwa mubvunzo wokuedza nawo vanhu, uye kupesana kwakabva pakuitwa kwazvo saizvozvo kwave kusina kunaka zvikuru. Mavhiringidziko akabva azovapo, uye pfungwa dzevamwe vehama dzedu dzakatsauswa pakufungisisa kwakadzama kwaifanira kupiwa basa iro Ishe vakaraira kuti riitwe panguva ino mumaguta edu. Izvi zvafadza muvengi mukuru webasa redu.”

“Ronahiya ku ji min re hat dayîn ev e ku divê tişte nebe ku li ser vê pirsê hestbirûjandin zêde bike. Bila ev mijar neyê anîn nav axaftinên me û wekî meseleke pir girîng li ser neyê sekinandin. Li pêş me karêkî mezin heye, û ji bo karê bingeîn ê ku divê were kirin, em saetekê ji dest danê nînin. Bila em hewldanên xwe yên giştî bi pêşkêşkirina wan xetên girîng ên rastiyê re bisînor bikin ku di wan de ronahiya zelal heye.”

“Ninamak lyam kumit ing panyangis ya uli ning Kristo, anti ing mekasulat king Juan 17. Atin dakal a paksa a mapag-ulan tamu,—banal, susubukang katutwanan, maragul king karelang kapayakan. Ketî kareti, mipaglugud kung manalakad king maigting a taimtim. Ngen e ya sana iyung ‘ing aldo-aldo,’ o aliwang paksa man a memuklat pamagtalutalu karing kapatad tamu, ing ipasok tamu king oras a ini; uli na ini paurian na ampong sasagkan na ing obra a buri ning Apung Ginu a ing isip da reng kapatad tamu menakla kareng kaya nganita. E tamu pakakalisan deng talakayan a magpakitang maragul a pamagkaiba ning kapanumanan, nung ali e, manibat king Sasalita, iyatad tamu deng banal a katutwanan tungkul king mabibigkis a kayabe ning kautusan ning Dios.

“Batumiki betu basemekwa kusâka kolakisa bosolo na lolenge ya malamû koleka. Na ndenge nyonso oyo ekoki kosalema, bato nyonso baloba likambo moko. Mateya ezala petee, mpe etalela makambo ya ntina mingi oyo ekoki kososolama na petee nyonso. Ntango batumiki na biso nyonso bakomona bosenga ya komikitisa, wana nde Nkolo akokoka kosala elongo na bango. Sikawa tosengeli kobongwana lisusu, mpo baanzelu ya Nzambe basala elongo na biso, kotia makanisi ya bosantu na makanisi ya bato oyo tosalelaka.

“Tufumbatane pamoza mu vikolo vya bumwe bwa buKristo bwa Kristo; e po imilimo yesu tayakabe ya busenene. Kokani mu mifunda ya kulingana, kabiji mutaleke kwikala bisanguluko byonse. Sokololai amaka a kulundulula a bwine, kabiji aye akapela mweo munda ya mano a bantu. Mu bumwe mulemona amaka.

“Eyi si akoko lati    afihan gidigidi awon iyato ti ko    pataki. Bi di   ninu awon ti ko ni isopo ala  ye ti o lagbara pelu Oluwa ba fi aileru iriri Kristeni won han si aye, awon ota otito ti n so wa pekipeki yoo lo eyi de opin, a o si di ise wa logun. Ki gbogbo eniyan ma   hu iwa pele, ki won si ko eko lodu Eni ti o je oniwa pele, ti o si re ara Re sil   ni okan.”

Mijara “cha kila siku” hakupaswi kuibua misukumo kama ile iliyofanywa. Kwa sababu ya jinsi mjadala huu ulivyoshughulikiwa na watu wa pande zote mbili za swali hili, mabishano yamezuka na machafuko yametokea.

“Umbuloto wa Ndugu Larry Smith wa kuchapisha kijitabu chenye hukumu dhidi ya ndugu zake na dhidi ya imani yao, haukuidhinishwa na Mungu. Naye kwa Mzee Prescott nitasema, Bwana hakukuwekea mzigo kuhusu jambo hili.

“Mina nanyemebwe muno kuwika ntatyoti Mukulumpe Daniells, nangwa aikete mano ati kwali ukulekana kwa myumfwile pa nshita iyi pakati ka ba munyfaashwa besu abakalamba, alingile ukusunkila ilyo sambililo ku ntanshi, ngefyo kwacitwe mu ncende shimo.

“Vangi vaeu vaa kwaaitu kaungamisiwa ni uvyu, na ndavapatite kulongesa kwa uteleku kufuma ku mbingi kuya ku mbuli yayo mu kukokela mavu ma usumbwili wao wa kusimbila maoni avo kuhusu kutafsiriwa kwa ‘cha kila siku.’ Mu hali ya sasa ya kutofautiana kwa maoni kuhusu somo hili iendelee kuwapo, na isifanywe kuwa jambo la kupewa uzito wa mbele. Mashindano yote na yakome. Mu wakati wa namna hiyo, kunyamala ni ufasaha.”

“Wakatumwa wa Mulungu pa nyengo ino wali na mulimo wa kupharazga Mazgu mu misumba. Khristu wakiza kuponoska mizimu, ndipo ise, pakuti ndise wakugawira uchizi Wake, tikwenera kupereka ku wanthu wa mu misumba yikuru umanyi wa unesko Wake wakupulumuska.” Pamphlets, nambala 20, 11, 12.

Mutumwa Larry Smith, oyo azalaki moto oyo ye azalaki kolobela, asilikelaki mingi mpenza mpo na likambo yango, pamba te ezalaki buku ya tata na ye, \*Daniel and the Revelation\*, oyo Prescott mpe Daniells balingaki kokoma lisusu mpo na kobongola oyo akomaki na ntina na “the daily.” Mutumwa Smith azalaki kobatela solo, mpe lisusu tata na ye. Azongeli mbala na mbala kokokanisa ntembe yango na maloba oyo, “na tango oyo,” mpe pene na nsuka alobi boye, “Wana ezalela ya lelo ya bokeseni ya makanisi mpo na likambo oyo ezali, tika ete ekomisama likambo ya komonisa mingi te.” Biyangeli nyonso ya mateya ya Adventisme oyo eteyaka “the daily,” lelo, eteyaka likanisi ya Satana. Ezali polele ete ezalela ya lelo ezali te ndenge moko na oyo ezalaki na tango wana.

Adventism ya kizazi cha pili ilianza katika uasi wa mwaka 1888, naye umizimu wa kiroho ukaimarishwa miongoni mwa viongozi. Hali hiyo ilifungua mlango kwa maendeleo ya upotovu mkubwa zaidi wa kiroho, uliopaswa kuleta mazingira ya kutengana na mgawanyiko, huku watu waliokuwa katika vyeo vya uwajibikaji wakiamua kukuza lo lote waliloliona wao binafsi kuwa ndiyo kweli. Watu kama Daniells, Prescott, na Kellogg wakawa alama za historia ile ambamo Ezekieli alitambulisha yale ambayo wale wazee sabini, “wazee wa nyumba ya Israeli,” “hufanya gizani, kila mtu katika vyumba vya sanamu zake? maana husema, Bwana hatuoni.”

و یواوئش، ناکه یی کۆکان وان هل نای کۆدرده، 1888 یمای پیناواردین، ادهی مهن و هل مک ووبترگنوخ هل لایقزه حینا کهری پاتفه ح یوهی، درک نو نایوخ یاگئیر ادهکه یی پرمواب حوور یراک. ووبدرک انئو نایشۆه ینا کهراوید رس هل و واگتسرپ ینا کهراوید رس هل ناکه تب یتس یتن ئفدای ینا وهره کلئو چاد اتش ئه و، ووچال گۆلئک یی پرمواب حوور یوهب یتس وردن هت وهی یواوائ وان هل نتوهره رس کئروچ نکه پرمواب یوهی وب نکه یی ایمئیر نانا زان هیقی دئوال یواوهت هب نارمواد یووژئیم یی انتۆک مک، ووبهه ادنارمواد یمدرهس هل انتواه یکه یی ووژئیم. موهردههتاه ادهی مهن بتئل هت نارمواد یکووترپ یته یی نایاود مکنوچ، تئچن وگه ادهی موام مهی لگهل:

Na nsiku shina, mu Israyeli kakwatalelako mwene: umuntu yense wakatendanga icho chikawonekanga ku maso ghake kuti ntchakwenerera. Baŵeruzi 21:25.

Katuzatulakushoweleva kaha historia ya Waamuzi yalingana na historia ya kizazi cha pili cha Waadventista tunapoendelea na makala hizi, lakini yapaswa kufahamika kwamba, wakati wa kuitazama historia ya Uadventista wa Laodikia, historia iliyo rahisi kupatikana imewasilishwa na wale watendao urekebishaji upya wa kihistoria. Kwa hakika Dada White hakutaka kabisa fundisho la “the daily” lichocheve katika kipindi hicho cha historia, ilhali kwa uhalisi lilikuwa ni kundi dogo sana la wanaume ambao yeye alikuwa amesema kwamba walikuwa wakiongozwa na “malaika waliofukuzwa kutoka mbinguni” kupewa jukwaa la hadhara ili kuendeleza mawazo yao yenye kosa. Lakini kudokeza kwamba Dada White aliwahi kushikilia wazo la kwamba ilikuwa sawa kuendelea kushikilia kosa ni kinyume kabisa cha yale aliyoyaamini.

“Bana-betu, ndasele yina ya Klisto, nazali kokebisa bino ete bókeba na makambo oyo ya pembeni, oyo ezaleli na yango ezali ya kolongola makanisi na bosolo. Libunga ezalaka soko moke te na kozanga likama. Esantisaka ata moke te, kasi ememaka ntango nyonso mobulu mpe bokabwani. Ezalaka ntango nyonso ya likama. Monguna azali na nguya monene likoló ya makanisi oyo elendisami mpenza te na libondeli mpe etongami makasi te na bosolo ya Biblia.” Testimonies, volimi 5, 292.

Tuzodwatiza okwiga kuno mu kigambo ekididirira.

“Beto vuoy baqtaw’be’. poHmey QaQHa’ tu’lu’. qo’Daq may’ qa’ mo’ qo’ Hoch DuSmoHlu’pu’. reH pa’logh pImmey, QeDmeyDaq ja’lu’ta’bogh qaStaHvIS wanl’mey, taghqa’choH. Dan’yel wa’maH wa’DIchDaq ghItlhlubogh prophecies, pupchu’meh nItEbHa’ Qochbe’ neH. quvmoHmeH propheciesvam chovlu’ta’bogh qun law’ Hoch, taghqa’qa’choH. wa’maH wejDIchDaq, vay’ HoS ja’lu’ta’: ‘QeHchoHmoHlu’ ’ej chegh, ’ej chabal ghaj ngoQ ngoDvetlh jajlo’be’bogh jo; vaj qatlh, chegh je, ’ej “intelijens” ghaj lo’laHbogh yIHmey je, ngoQvetlh jajlo’be’bogh. ’ej nuHmey, ghaH lado’Daq Qam; ’ej toQDuj quv HoS bIQaw’moH; ’ej reH HovpoH jatlhobogh “daily sacrifice” teq; ’ej “abomination that maketh desolate” lan. ’ej ghaH, ngoQDaq mIgtaHboghpu’ botlhDajvo’ tughmoHmeH, botlhHommeH lo’; ’ach Godchaj Sovbogh puqloDpu’, HoSmoHlu’ ’ej ta’mey tIn ta’. ’ej nuvpu’Daq Sovboghpu’, law’ nuvpu’ ghajmoH; ’ach manyajmo’ jagh HommeHDaq mu’qoq, qul, qama’, ’ej dochmey HeghmoHmeH nI’jajmeyDaq luQorlu’. DaH, Qorlu’taHvIS, rut neH QaH mach lutu’moHlu’; ’ach law’ nuvpu’, botlhHommeHmo’ latlhpu’ ghomDaq chegh. ’ej rut Sovboghpu’ Qorlu’, luHotmeH, luleghmeH, ’ej lISmoHchu’meh, qaSpu’ “time of the end”Daq pa’logh, plJ poH chavlu’ta’mo’. ’ej wo’ ta’ qechDaj rur ta’; ’ej jech’egh, ’ej Hoch qeylISmey above self

magnify, 'ej God of gods QadDaq mu'Hey law' jatlh, 'ej QeH ngoQ ta'lu'taHvIS Qap; chovlu'ta'bogh ngoQ ta'lu'bejmo'.' Daniel 11:30–36.”

“Ebibonwa ebifaananako n'ebyo ebinyonyoddwa mu bigambo bino biribaawo. Tulaba obukakafu nti Sitaani ayanguwa nnyo okufuna okufuga ebirowoozo by'abantu abatalina kutya Katonda mu maaso gaabwe. Bonna basome era bategeere obunnabbi bw'ekitabo kino, kubanga kaakano tusingira mu biro eby'okulabiramu ebyayogerwako:”

““Na wakati ule Mikaeli atasimama, yule mkuu mkuu asimamaye kwa ajili ya wana wa watu wako; tena kutakuwa na wakati wa taabu, mfano wake haujapata kuwapo tangu kuwapo taifa hata wakati uo huo; na wakati ule watu wako wataokolewa, kila mmoja atakayeonekana ameandikwa katika kile kitabu. Na wengi wa hao walalayo katika mavumbi ya nchi wataamka, wengine kuingia katika uzima wa milele, na wengine katika aibu na kudharauliwa milele. Nao wenye hekima watang'aa kama mwangaza wa anga; na hao wageuzao wengi waingie katika haki watakuwa kama nyota milele na milele. Lakini wewe, Ee Danieli, yafunge maneno haya, ukakitie muhuri kitabu hicho, hata wakati wa mwisho; wengi watapiga mbio huku na huko, nayo maarifa yataongezeka.' Danieli 12:1–4.” Manuscript Releases, namba 13, 394.